

WOKÓŁ NAS

Święto plonów w Paszynie

► W niedzielę, 28 sierpnia odbędą się Gminne Dożynki w Paszynie pod hasłem „Festiwal tradycji”. Tym ludowym świętem rolnicy z gminy Chełmec podziękują za ukończenie żniw

Marian Satała

Dożynki to jeden z najpiękniejszych i najważniejszych obyczajów dla każdego rolnika. Uświadamiają one, że to dzięki jego ciężkiej pracy na stoły w naszych domach trafia codziennie polski chleb.

Gminny Ośrodek Kultury w Chełmcu, Samorząd Gminy Chełmec i parafia pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Paszynie są organizatorami tegorocznych dożynek, które, jak każda stara tradycja, rozpocznie uroczysta msza święta w kościele parafialnym w Paszynie. Następnie korowód dożynkowy w asyście pocztów sztandarowych i orkiestry uda się na plac przed remizą OSP w Paszynie, gdzie zaplanowano dalsze uroczystości i biesiada. Ceremoniom przewodniczyć będzie Starosta i Starościna dożynkowi. Nie zabraknie oczywiście wieńców z kłosa mi zboża.

Dożynki zwykle kończy festyn ludowy i tak też będzie w przypadku tych, organizowanych przez GOK w Chełmcu. W tym roku środki finansowe na tę uroczystość będą pochodziły z Programu, oś 4 „LEADER” (działania 4.1, „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”).

Dlaczego Paszyn? Gmina Chełmec leży wokół Nowego Sącza. W znacznej mierze obejmuje tereny rolnicze. Paszyn jest wsią w kotlinie Beskidu Sądeckiego, przy sta-

rym średniowiecznym szlaku łączącym podkarpackie miasteczka. Rozciąga się też na południowych stokach Gór Grybowskich, zaliczanych do Beskidu Niskiego. Przez wieś przepływają dwa potoki, będące prawobrzeżnymi dopływami Łubinki. Mieszka tutaj ok. 2220 osób.

Na świecie Paszyn znany jest przede wszystkim z twórczości ludowej, czyli rzeźbionych w drewnie świątków i malarstwa na szkle. Tutaj znajduje się Muzeum Sztuki Ludowej, które powstało z inicjatywy ks. Edwarda Nitki. Ta wspaniała kolekcja sztuki ludowej przekracza obecnie 3000 eksponatów. Zbiory obejmują: stare i współczesne rzeźby ludowe, obrazy, przedmioty kultu, malowidła na szkle autorstwa mieszkańców Paszyna i bogaty księgozbiór. Jest też niemały zbiór wieńców dożynkowych, podłaźniczek, wyrobów ze słomy i papieru.

Ludowa twórczość Paszyna polega przede wszystkim na tym, że twórcami są sami mieszkańcy wsi. Zarówno unikalna z wielu względów kolekcja, jak i niesłychana aktywność plastyczna ludzi – to fenomeny nie mające odpowiednika w współczesnej sztuce wiejskiej w Polsce. Istnieją wprawdzie wsie, w których mieszka kilkudziesięciu twórców ludowych – na przykład Bukowina Tatrzańska czy Bobowa. Jednak zasadnicza różnica między tymi miejscowościami a Paszynom polega na tym, że

Koncert Dziecięcego Zespołu Regionalnego „Mała Helenka”

gdzie indziej sztuka ludowa, mająca długą i bogatą tradycję, traktowana jest przede wszystkim jako źródło dodatkowego dochodu. W Paszynie działają zupełnie inne mechanizmy, dla których nie znajdziemy analogii w innych ośrodkach kultury.

W Paszynie nie ma ciągłej nieprzerwanej tradycji rzeźbiarskiej. Jeszcze nie tak dawno temu nie działał w tej wiosce ani jeden plastyk. Piękne kapliczki, drewniane i kamienne, stojące przy paszyńskich drogach co kilkaset metrów, powstały przeważnie przed I wojną światową. Gminny Ośrodek Kultury w Chełmcu wspiera działalność wszystkich twórców ludowych działających na terenie gminy. To ludzie, którzy malują na szkle i płótnie, rzeźbią, wykonują koronki klockowe, haftują, tworzą bajeczne kwiaty z bibuły i krepiny czy pająki ze słomy. Wśród twórców ludowych nie może zabraknąć wiejskiego gawędziarza, jest to Jakub Widel z Krasnego Potockiego, którego gawędy wydane zostały dzięki staraniom

chełmieckiego GOK-u. Trzeba przy tym wspomnieć także o Kołach Gospodyń Wiejskich, które pielęgnują, podtrzymują i promują tradycję polskiej wsi. Koła Gospodyń Wiejskich działają w Kłęczanach, Krasnem Potockiem, Małej Wsi i Marcinkowicach.

– Kultura ludowa odgrywa bardzo dużą rolę i jest żywa w naszym regionie – mówi Bernard Stawiarski, wójt gminy Chełmec. – Działają tutaj liczne zespoły i grupy folklorystyczne, Koła Gospodyń Wiejskich, tworzą różni artyści. Niestety, dość dużym manka-

mentem jest wciąż za małe wykorzystanie potencjału kulturowego i ludzkiego. Dlatego też zaplanowane jest upowszechnienie szeroko rozumianej działalności kulturalnej w gminie Chełmec poprzez warsztaty organizowane przez GOK pod nazwą „Cykl spotkań z Chełmiecką Tradycją – warsztaty sztuki ludowej formą promocji lokalnej twórczości”. Odbędą się one już we wrześniu w siedmiu miejscowościach znajdujących się na terenie gminy Chełmec. Projekt realizowany będzie przy współpracy z artystami ludowymi i rzemieślnikami tworzącymi na terenie tej gminy. Na zakończenie warsztatów zorganizowana zostanie wystawa poświęcona chełmieckiej twórczości, która zaprezentuje powstałe prace.

Program

- 13.30** – Zbiórka uczestników na placu przed kościołem w Paszynie
- 14.00** – Msza św. w kościele parafialnym
- 15.00** – Przemarsz korowodu z kościoła na plac przed remizą OSP
- 15.30** – Wystąpienia Starostów, wręczenie chleba dożynkowego i wieńców
- 16.00** – Koncert Orkiestry Dętej z Librantowej
- 16.20** – Koncert Dziecięcego Zespołu Regionalnego „Mała Helenka”
- 16.40** – Koncert zespołu „Świniarsko”
- 17.00** – Koncert Regionalnego Zespołu Pieśni i Tańca „Piątkowioki”
- 17.30** – zabawa taneczna

Wójt zaprasza na dożynki

Gmina Chełmec to wiejska gmina położona w północnej części powiatu nowosądeckiego i jest najludniejszą gminą wiejską w Polsce liczy ponad 26 500 mieszkańców – informuje Bernard Stawiarski, wójt gminy Chełmec.

Nasza gmina jest również jedną z niewielu tak pręźnie rozwijających się gmin w Polsce. Liczne zrealizowane w ostatnich czterech latach inwestycje: hale i sale sportowe, sieci wodociągowe i kanalizacyjne oraz drogi są przykładem zaradności gospodarności oraz skuteczności działania naszego samorządu – informuje wójt.

Panie z Koła Gospodyń Wiejskich z Macinkowic przygotowują wspaniałe wieńce dożynkowe